
ZABEZPIECZENIE WIERZYTELNOŚCI – WEKSEL

Weksel.

Weksel to papier wartościowy, na podstawie którego wystawca weksła zobowiązany jest do dokonania zapłaty na rzecz remitenta. Ustawa z dnia 28 kwietnia 1936 r. – prawo wekslowe wyróżnia weksel trasowany i weksel własny, ale dla zabezpieczeń wierzytelności wystarczające będzie omówienie weksła własnego.

Forma weksła.

Weksel jako dokument musi przybrać formę pisemną. Zgodnie z treścią art. 101 prawa wekslowego każdy weksel własny dla swojej ważności musi zawierać szereg elementów. Na dokumencie musi pojawić się nazwa weksel w języku, w którym wystawiono weksel (nie musi to być język polski), data i miejsce jego wystawienia oraz termin i miejsce płatności weksła. Wystawca weksła musi w nim zobowiązać się do bezwarunkowej zapłaty oznaczonej kwoty pieniężnej. Wskazana powinna być również osoba, na rzecz którego nastąpić powinna płatność. Weksel musi być opatrzony podpisem wystawcy. Powinien być to podpis czytelny i o ile to możliwe zawierający pełne imię i nazwisko wystawcy weksła.

Braki w zakresie ww. elementów mogą powodować nieważność weksła.

Weksel własny *in blanco*.

Weksel własny *in blanco* to weksel, w którym pierwotnie nie wypełniono wszystkich ww. danych. Weksel taki posiada puste miejsca, które należy uzupełnić w taki sposób, by wypełniony weksel własny *in blanco* posiadał wszystkie niezbędne elementy weksła, o których mowa wyżej.

Do weksła *in blanco* warto sporządzić odpowiednią deklarację wekslową, z której wynikać będzie sposób wypełnienia weksła (np. zasady wyliczenia kwoty, na którą wypełnia się weksel).

Weksel jako zabezpieczenie.

Weksel własny pełny (wypełniony wszystkim ww. danymi) nadaje się do zabezpieczenia wierzytelności, co do których z góry znana jest kwota zobowiązania pieniężnego i termin jej płatności. W takim wypadku weksel odzwierciedlał będzie w zasadzie treść samego zobowiązania dłużnika, które zabezpiecza.

Z kolei weksel własny *in blanco* jest dobrą opcją zabezpieczenia roszczeń, co do których nieznany jest choćby jeden z jej elementów, np. kwota zadłużenia, które może się zmieniać w toku współpracy handlowej pomiędzy podmiotami. W takiej sytuacji warto, by deklaracja

wekslowa wskazywała na sposób wyliczenia kwoty, na którą ma zostać wypełniony weksel własny *in blanco*. W deklaracji można też określić procedurę wykupu weksla.

Realizacja weksla.

Weksel realizuje się wzywając wystawcę weksla do jego wykupu. W przypadku weksla własnego *in blanco* przed wezwaniem do jego wykupu należy go wypełnić. Wezwanie do wykupu weksla powinno odzwierciedlać jego treść, tzn. wskazywać na kwotę z weksla (w przypadku wcześniejszej częściowej spłaty może to być jedynie część wartości całego weksla) oraz termin i miejsce jego wykupu.

Jeżeli wystawca weksla we wskazanym terminie go nie wykupi (tzn. w praktyce nie dokona zapłaty żądanej kwoty) możliwe jest wystąpienie na drogę sądową o zapłatę. Posiadanie weksla umożliwia wystąpienie do sądu o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla. Jest to procedura prostsza, tańsza i szybsza.

Plusy i minusy weksla jako zabezpieczenia.

Jak już wskazano weksel ułatwia dochodzenia należności przed sądem. Postępowanie sądowe na podstawie weksla jest prostsze (nie są konieczne dalsze dowody) i tym samym szybsze, a przede wszystkim cztery razy tańsze (opłata sądowa w postępowaniu nakazowym wynosi ¼ opłaty stosunkowej) niż standardowe postępowanie sądowe.

Weksel to jednak nie pieniądze. Wprawdzie proces windykacji będzie łatwiejszy i tańszy, ale ostatecznie egzekucja może okazać się bezskuteczna. Jeżeli bowiem dłużnik nie posiada jakichkolwiek środków na zaspokojenie wierzyciela, to jakkolwiek weksel nic w tej materii nie zmienia.

radca prawny Mateusz Data

Leszno, dnia 9 lipca 2019 r.